

ABSTRAKT

Tato práce řeší problematiku pracovněprávní odpovědnosti zaměstnavatele za škodu a nemajetkovou újmu v právním řádu České republiky. Jsou zde komplexně zpracovány nejvýznamnější druhy odpovědnosti zaměstnavatele za škodu a nemajetkovou újmu ve vztahu k poškozenému zaměstnanci a třetím osobám. Bližší pohled náleží právní úpravě náhrady nemajetkové újmy způsobené pracovním úrazem a nemocí z povolání. V této oblasti se práce věnuje analýze současné judikatury a komparuje právní úpravu s odpovědností občanskoprávní. Cílem práce je podat ucelený pohled na problematiku pracovněprávní odpovědnosti zaměstnavatele, analyzovat některé aktuální otázky a porovnat rozdíly mezi náhradou nemajetkové újmy v právu pracovním a právu občanském.

Výsledky této práce umožňují čtenáři, aby se seznámil s aktuální právní úpravou předmětné problematiky, judikaturou k ní se vztahující a s názory odborné veřejnosti na jednotlivá témata, která jsou v této práci obsažena. Na základě této práce lze učinit závěr, že hlavním rysem pracovněprávní odpovědnosti v českém právním řádu je ochrana zaměstnance a omezení autonomie vůle zaměstnavatele. Až na vybrané problémy se jedná o právní úpravu dlouhodobě stabilní a dostatečně zpracovanou v soudní praxi a odborné literatuře.

Problematickou je zde zejména otázka odpovědnosti zaměstnavatele za újmu způsobenou třetím osobám, která pramení z absence judikatury a rozdílného názoru odborné veřejnosti. Lze také učinit závěr o nežádoucím rozdílu v odškodňování újmy na zdraví a životě a duševních útrap pozůstalých v právu občanském a pracovním, zejména v systémech sloužících k mimosoudnímu vypořádání nároků. Tyto rozdíly jsou v rozporu s ústavním principem rovnosti, kdy je bez relevantního právního důvodu vypočítávána výše náhrady podle rozdílné metody, při jejichž porovnání bude vždy jedna strana znevýhodněna, potažmo je stanoven užší okruh oprávněných osob. Je tak třeba na tuto skutečnost reagovat a vytvořit pro obě právní oblasti jednotný systém hodnocení.